

Vergadering	Algemeen Bestuur
Datum	8 juli 2022
Onderwerp	Samenwerkingsafspraken risicobeheersing
Agendapunt	
Bijlage nr	
Voorstel	

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:

- het besluit te nemen om de dienstverlening vanaf 2023 op het gebied van advisering bij ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningverlening en toezicht te organiseren conform dit voorstel;
- het besluit te nemen om daarvoor de verdeelsleutel voor adviesuren te hanteren, die is gebaseerd op de risico's van de betreffende gemeente en ontwikkelingen daarin;
- kennis te nemen van de financiële bijdrage per gemeente;
- kennis te nemen van de besluiten die de individuele gemeenten gemaakt hebben betreft het instemmen met de voorgestelde financiën en uren voor het dienstverleningspakket risicobeheersing.

Kern

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kaders inzake een veilige en gezonde leefomgeving. Met de komst van de Omgevingswet wordt versterkt dat veiligheid en gezondheid een volwaardige plek krijgen in de belangenafweging rondom de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving. De Veiligheidsregio NHN ondersteunt de gemeenten in deze belangenafweging met deskundig advies op het gebied van brandweerbijstand en crisisbeheersing. Dat betekent dat zij advies geeft bij ruimtelijke ontwikkelingen, bij de vergunningverlening en gemeenten ondersteunt in het toezicht op de fysieke leefomgeving. Het Dagelijks Bestuur heeft eind 2021 aan de directeur veiligheidsregio en de gemeentesecretarissen van Hoorn, Den Helder en Alkmaar de opdracht gegeven om te komen met een voorstel en passende verdeelsystematiek voor de dienstverlening in jaren 2023 en verder. Dit voorstel voldoet aan die vraag.

Dienstverlening Risicobeheersing: risicogericht

In een zorgvuldige dialoog met de gemeenten zijn in 2021 de volgende activiteiten benoemd in de dienstverlening aan de gemeenten:

1. Monitoring en analyse van risico's in de omgeving
2. Risicobeïnvloeding
3. Advies omgevingsveiligheid bij Omgevingsvisie
4. Advies omgevingsveiligheid bij Omgevingsplan
5. Advies omgevingsveiligheid bij objecten (Omgevingsvergunningen, -meldingen)
6. Advies omgevingsveiligheid bij evenementen
7. Toezicht op de veiligheid.

De veiligheidsregio heeft eerder de ambitie uitgesproken om haar activiteiten meer *risicogericht* uit te voeren. 'Met scherp inzicht in de risico's kunnen we nog beter worden in het voorkomen van incidenten' (zie ook beleidsplan veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2020-2023). Risicogericht betekent ook dat de veiligheidsregio vooral betrokken wil zijn bij complexe vraagstukken en objecten met een hoger risico. Juist daar kan veiligheidswinst gerealiseerd worden door deze vraagstukken integraal te benaderen. De veiligheidsregio levert integraal advies (brandweerbijstand, crisisbeheersing, GHOR) aan ondernemers,

gemeenten en betrokken ketenpartners (waaronder Omgevingsdienst en GGD). Door de veiligheidsregio zo vroeg mogelijk bij de besluitvorming te betrekken kunnen risico's tijdig gesignaleerd worden en gezamenlijk oplossingen worden bedacht. Daarom is betrokkenheid bij de planfase rond de fysieke leefomgeving van groot belang. Bovendien kan de veiligheidsregio de hulpverlening en crisisbeheersing adequaat organiseren als zij goed op de hoogte is van nieuwe ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Dat betekent dat de veiligheidsregio minimaal betrokken wil zijn bij de complexe ruimtelijke vraagstukken (omgevingsplan, risicovolle evenementen) en risicovolle objecten (omgevingstafels en omgevingsvergunningen milieu en bouw in de gevaarklassen 2 en 3). Om invulling te kunnen geven aan deze activiteiten is geraamd dat jaarlijks ongeveer evenveel uur nodig is als in de afgelopen jaren (circa 15.600 uur). Dat betreft capaciteit voor de activiteiten drie tot en met zeven. De eerste twee activiteiten worden op een andere wijze gefinancierd.¹ Deze capaciteit zal de komende jaren wel anders worden ingezet. Door steeds minder tijd te investeren in adviezen bij minder complexe vraagstukken, ontstaat er meer ruimte om invulling te geven aan de risicogerichte benadering, zoals hiervoor is toegelicht.

Verdeelsleutel op basis van risico's

Deze ureninzet wordt verdeeld over de verschillende gemeenten op basis van het verzorgingsgebied en de (verwachte) risico's in de ruimtelijke omgeving². Daarbij zijn vijf risicoklassen te onderscheiden (zie tabel hiernaast). Deze indeling komt tot stand op basis van diverse parameters van de gemeente;

- Aantal en soort bijzondere objecten (industriegebieden, historische binnenstad, vitale infrastructuur, ziekenhuizen etc.)
- Aantal en soort incidenten (scenario's)
- Verwachte (ruimtelijke) ontwikkelingen in de gemeente
- Fysieke kenmerken (bos- en duingebied, polderlandschap)
- Demografische kenmerken (vergrijzing, toerisme).

Op basis van deze verdeling komen we tot een vaste ureninzet per gemeente. Deze ureninzet bepaalt de minimale ondergrens, maar er moet ook een maatwerk-mogelijkheid zijn per gemeente. Daarvoor worden meerjarige afspraken (3 jaar) gemaakt of er worden tussentijds projectafspraken (hoger tarief) gemaakt. De precieze dienstverlening rond deze activiteiten zal jaarlijks per gemeente verder ingevuld moeten worden (accounthouders maken afspraken over de programmering).

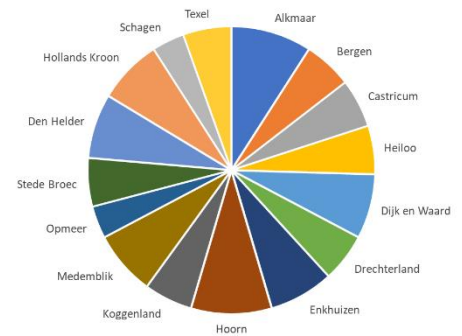
Gemeenten	Risicoklasse punten	
	Risico-klasse	% dienstverlening
Alkmaar	5	9,09%
Bergen	3	5,45%
Castricum	3	5,45%
Heiloo	3	5,45%
Dijk en Waard	4	7,27%
Drechterland	3	5,45%
Enkhuizen	4	7,27%
Hoorn	5	9,09%
Koggenland	3	5,45%
Medemblik	4	7,27%
Opmeer	2	3,64%
Stede Broec	3	5,45%
Den Helder	4	7,27%
Hollands Kroon	4	7,27%
Schagen	2	3,64%
Texel	3	5,45%
Totaal extra	55	100%

¹ Risicomonitoring wordt vanuit de algemene bijdrage gefinancierd (deels Rijksbijdrage) en risicobeïnvloeding, waaronder (brand-) veilig leven, wordt gefinancierd vanuit een separate projectfinanciering.

² Deze methodiek is eerder gebruikt in het ontwikkeltraject Brandweer360 en is extern als juist beoordeeld door de TU Delft.

Consequenties van dit voorstel

Gevolg van deze nieuwe verdeling is dat er een meer evenredige verdeling van de dienstverlening komt over de gemeenten ten opzichte van de huidige situatie. De dienstverlening is daarbij gebaseerd op de risico's en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Sommige gemeenten zullen ten opzichte van de huidige situatie meer adviezen gaan ontvangen van de veiligheidsregio en de veiligheidsregio is daarmee ook beter betrokken bij risicovolle activiteiten in de fysieke leefomgeving. Sommige gemeenten zullen minder adviezen krijgen, dan in de huidige situatie. Zij zullen het advies en toezicht op minder risicovolle activiteiten deels zelf (of samen) gaan organiseren als zij dat in stand willen houden. Deels komen deze inspanningen voor de gemeenten ook vanzelf te vervallen met de komst van de Omgevingswet (minder vergunningsplichtige activiteiten) en de Wet kwaliteitsborging bouwen (privatisering).

Transitie van verdeelsleutel in uren op basis van dienstverlening met risicoklasse punten					
Gemeenten	2022	2023	2024	2025	2026
Alkmaar	1102	1183	1263	1344	1424
Bergen	660	709	757	806	854
Castricum	695	735	775	815	854
Heiloo	730	761	792	823	854
Dijk en Waard	917	973	1028	1084	1139
Drechterland	1036	991	945	900	854
Enkhuizen	1089	1102	1114	1127	1139
Hoorn	2590	2299	2007	1716	1424
Koggenland	1069	1015	962	908	854
Medemblik	1371	1313	1255	1197	1139
Opmeer	583	580	576	573	570
Stede Broec	935	915	895	875	854
Den Helder	69	337	604	872	1139
Hollands Kroon	1308	1266	1224	1181	1139
Schagen	139	247	354	462	570
Texel	853	853	854	854	854
Totaal extra	15146	15276	15406	15535	15665

Transitie in de komende jaren

Uiteraard zijn er nu al samenwerkingsafspraken gemaakt met gemeenten voor 2022; gemeenten en veiligheidsregio kunnen deze afspraken niet zomaar wijzigen; dat vraagt tijd. Dit voorstel gaat daarom uit van een transitieperiode van vier jaar om toe te groeien naar deze nieuwe dienstverlening. In deze tabel wordt zichtbaar hoe deze groei of afname in uren er per gemeente uit ziet.

Transitie van verdeelsleutel in uren op basis van dienstverlening met risicoklasse punten					
Gemeenten	2022	2023	2024	2025	2026
Alkmaar	€ 67.222	€ 72.134	€ 77.046	€ 81.958	€ 86.870
Bergen	€ 40.260	€ 43.225	€ 46.191	€ 49.156	€ 52.122
Castricum	€ 42.395	€ 44.827	€ 47.258	€ 49.690	€ 52.122
Heiloo	€ 44.530	€ 46.428	€ 48.326	€ 50.224	€ 52.122
Dijk en Waard	€ 55.937	€ 59.327	€ 62.716	€ 66.106	€ 69.496
Drechterland	€ 63.196	€ 60.427	€ 57.659	€ 54.890	€ 52.122
Enkhuizen	€ 66.429	€ 67.196	€ 67.962	€ 68.729	€ 69.496
Hoorn	€ 157.990	€ 140.210	€ 122.430	€ 104.650	€ 86.870
Koggenland	€ 65.209	€ 61.937	€ 58.665	€ 55.394	€ 52.122
Medemblik	€ 83.631	€ 80.097	€ 76.563	€ 73.029	€ 69.496
Opmeer	€ 35.563	€ 35.359	€ 35.155	€ 34.952	€ 34.748
Stede Broec	€ 57.035	€ 55.807	€ 54.578	€ 53.350	€ 52.122
Den Helder	€ 4.209	€ 20.531	€ 36.852	€ 53.174	€ 69.496
Hollands Kroon	€ 79.788	€ 77.215	€ 74.642	€ 72.069	€ 69.496
Schagen	€ 8.479	€ 15.046	€ 21.613	€ 28.181	€ 34.748
Texel	€ 52.033	€ 52.055	€ 52.077	€ 52.100	€ 52.122
Totaal extra	€ 923.906	€ 931.821	€ 939.736	€ 947.650	€ 955.565

Financiële consequenties

De afspraken hebben consequenties voor de financiële bijdrage van gemeenten voor de activiteiten risicobeheersing (naast de bijdrage vanuit de gemeenschappelijke regeling voor advisering milieu, risicoanalyse en crisisbeheersing). Deze consequenties zijn per gemeente weergegeven in deze tabel.

Deze samenwerkingsafspraken betreffen meerdere jaren, maar omdat de ontwikkelingen rond de implementatie van de Omgevingswet nog gaande zijn en de behoeften van de gemeenten mogelijk nog kunnen veranderen is tussentijds evalueren (jaarlijks) van groot belang. In dergelijke evaluaties kunnen dan ook de dan beschikbare inzichten rond de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de opvolging van de evaluatie Wet veiligheidsregio's worden betrokken. Uitkomsten van deze jaarlijkse evaluaties worden meegenomen in het begrotingsproces.

Vervolg

In de komende periode wordt van iedere individuele gemeente gevraagd om in te stemmen met het dienstverleningspakket. De verschillende besluiten (collegebesluit, dan wel besluit gemeenteraad) kunnen dan worden gebundeld en besproken tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 8 juli.